VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Hallituksen vuosikertomus 2024

Tarkastusvaliokunta 20.5.2025

Peter Westerstråhle VNK

Hallituksen vuosikertomusta koskeva lainsäädäntö

- Perustuslain 46 §: ”*Valtioneuvoston tulee antaa vuosittain eduskunnalle kertomus hallituksen toiminnasta sekä niistä toimenpiteistä, joihin se on eduskunnan päätösten johdosta ryhtynyt, samoin kuin kertomus valtiontalouden hoidosta ja talousarvion noudattamisesta*.”
- Laki valtioneuvostosta 9 a §
- Laki valtion talousarviosta 17 § ja 18 §
- Valtioneuvoston asetus hallituksen vuosikertomuksesta

Valtioneuvoston asetus hallituksen vuosikertomuksesta 1 §

Hallituksen vuosikertomukseen otetaan:

1) katsaus hallituksen keskeisten politiikkakokonaisuuksien edistymisestä;
2) katsaus julkisen talouden ja valtiontalouden tilasta sekä arvio valtion toiminnan keskeisimmistä taloudellisista riskeistä ja niiden merkityksestä;
3) katsaus valtion yhtiöomistuksen kehitykseen ja omistajapolitiikkaan;
4) valtion tilinpäätös ja sen yhteydessä esitettävät valtiontalouden yhdistellyt laskelmat sekä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 17 §:ssä säädetyt muut tiedot;
5) valtiokonsernin tuottoja ja kuluja sekä varallisuusasemaa kuvaavat laskelmat, joissa valtiontalouden yhdisteltyihin laskelmiin on yhdistelty olennaisilta osin valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetussa laissa (1368/2007) tarkoitetut valtio-omisteiset yhtiöt pääomaosuusmenetelmällä tai sitä vastaavalla menetelmällä;
6) ministeriöiden toimialan tuloksellisuuden kuvaukset 2 §:n mukaisesti;
7) tiedot hallituksen toimenpiteistä eduskunnan lausumien ja kannanottojen johdosta.

Hallituksen vuosikertomukseen sisällytetään myös valtiovarain controller -toiminnon lausuma valtion talousarviosta annetun lain 18 §:ssä tarkoitettujen tietojen oikeellisuudesta ja riittävyydestä.

Hallituksen vuosikertomuksen valmistelu

- Valmistelua koordinoi ja tekstien toimittamisesta julkaisukuntoon vastaa valtioneuvoston kanslian ja valtiovarainministeriön (ml. VVC –toiminnon edustaja) muodostama toimituskunta
- Tekstit laaditaan ministeriöissä ja tilinpäätöslaskelmat (Liite 2) tulevat Valtiokonttorista
- Hallitus käsittelee kertomusta hallituksen neuvottelussa (kirjallinen menettely) ja päättää vuosikertomuksen antamisesta valtioneuvoston yleisistunnossa
- Annetaan yleensä kertomusvuotta seuraavan toukokuun alussa
- VTV tarkastaa valtion tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen

Hallituksen vuosikertomuksen rakenne

Hallituksen vuosikertomus 2024 jakaantuu viiteen osaan (yhteensä hieman yli 1000 sivua):

Hallituksen vuosikertomus

Liite 1 Ministeriöiden toimialojen tuloksellisuuden kuvaukset

Liite 2 Tilinpäätöslaskelmat

Liite 3 Toimenpiteet eduskunnan lausumien ja kannanottojen johdosta

Liite 4 Valtion yhtiöomistus

Kertomusosa

Hallituksen keskeisten politiikkakokonaisuuksien edistyminen

- runkona hallitusohjelma, painopiste merkittävimmissä toimenpiteissä kertomusvuoden aikana
- erillinen tarkastelu lainvalmistelusta

Julkisen talouden ja valtiontalouden tila

- talouden tilan tarkastelu eri näkökulmista ja eri tasoilla, ml. hyvinvointialuetalous ja kuntatalous
- arvio valtion taloudellisista riskeistä

Liite 1 Ministeriöiden toimialojen tuloksellisuuden kuvaukset

Hallinnonalakohtainen raportointi yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden kehittymisestä

- pohjana kertomusvuoden talousarvioesityksessä määritellyt yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet
- erillinen tarkastelu kestävän kehityksen ja sukupuolten tasa-arvon edistämisestä
- arvio taloudellisuuden ja tuottavuuden kehityksestä

Kuvaus toimintaympäristön muutoksista ja riskeistä

Hallituksen vuosikertomuksen kehittäminen

Vuoden 2025 alusta voimaan tulleella valtioneuvoston asetuksella hallituksen vuosikertomuksesta päivitettiin vuosikertomuksen sisältöä koskevia määritelmiä erityisesti ministeriöiden toimialojen tuloksellisuuden kuvauksia koskien

- yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehityksen kuvaaminen sen sijaan, että arvioidaan onko tavoite saavutettu kertomusvuonna
- painopiste tarkastelussa yksittäisistä toimenpiteistä laajempiin toimintokokonaisuuksiin

Valtion tilinpäätöksen kehittämishanke (Valtike): tavoitteena aiempaa kokonaisvaltaisemman kuvan antaminen valtiontalouden kokonaisuudesta

- ensimmäisen kerran vuoden 2025 tilinpäätöksessä

Hallituksen vuosikertomus 2024:

http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-545-0

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET